

Суміжні права

1. Суб'єкти суміжних прав
2. Об'єкти суміжних прав
3. Зміст суміжних прав

- Для створення єдиного образу твору у свідомості інших людей необхідно:
 - Виконання твору;
 - Виготовлення фонограм та відеограм;
 - Організація програм мовлення.

Суб'єкти суміжних прав

- первинні – безпосередньо створюють об'єкти права;
- похідні – набувають майнових прав на певний об'єкт відповідно до договору чи закону

Первинні суб'єкти суміжних прав:

- виконавець;
- виробник фонограми;
- виробник відеограми;
- організація мовлення.

Похідні суб'єкти суміжних прав:

- спадкоємці первинних суб'єктів
- особи, яким на законних підставах передано суміжні майнові права щодо виконання, фонограм, відеограм, програм (передач) мовлення.

Виконавець

– це актор (театру, кіно тощо), співак, музикант, танцюрист або інша особа, яка виконує роль, співає, читає, декламує, грає на музичному інструменті, танцює чи будь-яким іншим способом виконує твори літератури, мистецтва чи твори народної творчості, циркові, естрадні, лялькові номери, пантоміми тощо, а також диригент музичних і музично-драматичних творів.

Виконання в аудіовізуальному творі

- вважається, що виконавець передає організації, яка здійснює виробництво аудіовізуального твору, або продюсеру аудіовізуального твору всі майнові права на виконання, якщо інше не передбачено договором.

Виробник фонограми

- фізична або юридична особа, яка взяла на себе ініціативу і відповідальність за перший звуковий запис виконання або будь-яких інших звуків;
- Особливих вимог щодо здійснення діяльності не потрібно (реєстрації чи ліцензії)

Зміст діяльності виробника фонограм

- Особа задумала проект і втілила його в життя:
 - орендувала чи створила студію,
 - уклала договори з авторами і виконавцями на запис виконання,
 - фінансувала цей проект або уклала відповідні договори зі спонсорами чи кредиторами,
 - здійснила інші необхідні дії).

Виробник відеограми

- фізична або юридична особа, яка взяла на себе ініціативу і несе відповідальність за перший відеозапис виконання або будь-яких рухомих зображень (як із звуковим супроводом, так і без нього).

Організація мовлення

- організації ефірного або кабельного мовлення

ст. 1 Закону України

“Про авторське та суміжні права”

Організація ефірного мовлення

- телерадіоорганізація, що здійснює публічне сповіщення радіо- чи телевізійних передач і програм мовлення (як власного виробництва, так і виробництва інших організацій)

шляхом передачі в ефір за допомогою радіохвиль (а також лазерних променів, гама-променів тощо) у будь-якому частотному діапазоні (у тому числі з використанням супутників)

Організація кабельного мовлення

- це телерадіоорганізація, що здійснює публічне сповіщення радіо- чи телевізійних передач і програм мовлення (як власного виробництва, так і виробництва інших організацій)

шляхом передачі на віддаль сигналу за допомогою того чи іншого виду наземного, підземного чи підводного кабелю (провідникового, оптоволоконного чи іншого виду)

- вимагає отримання спеціального державного дозволу (ліцензії)
- Як правило, тільки юридичні особи

Об'єкти суміжних прав

- **Виконання (публічне виконання)** – це подання ролі або танцю, спів, читання, декламування, диригування, гра на музичному інструменті у живому виконанні або за допомогою технічних засобів (мікрофон тощо).
- це звукове, візуальне, візуально-звукове подання літературного або художнього твору, у тому числі естрадних, циркових, лялькових номерів, фольклору тощо.

Фонограма

- звукозапис на певному носії виконання або будь-яких звуків (мастер-диск), крім звуків у формі запису, що входить до аудіовізуального твору;
- фонограма є вихідним матеріалом для виготовлення її примірників (копій).
- це фіксація виконання творів та фіксація звуків, хоча останні можуть не бути результатом творчості.

- Примірник фонограми - це копія фонограми на будь-якому матеріальному носіїві, яка виконана безпосередньо чи опосередковано з фонограми і включає всі звуки чи частину звуків з цієї фонограми.

Примірник фонограми

- копія фонограми на будь-якому матеріальному носіїві, яка виконана безпосередньо чи опосередковано з фонограми і включає всі звуки чи частину звуків з цієї фонограми.

Права на фонограму:

- **авторські права** - права композитора на музику, права автора тексту музичного твору, права автора художнього оформлення (оранжування);
- **суміжні права** артистів-виконавців - співаків, музикантів тощо.

- Право власності на будь-який примірник фонограми як на матеріальну річ існує окремо і не пов'язано із суміжними правами виробника фонограми.

Відеограма

- відеозапис на відповідному матеріальному носії виконання або будь-яких рухомих зображень (із звуковим супроводом чи без нього), крім зображень у вигляді запису, що входить до аудіовізуального твору.

Передача організації мовлення

- Передачею в ефір є передача звуків і або звуків і зображень бездротовими засобами для приймання публікою

Римська конвенція (Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення)

Зміст суміжних прав

- виконавці здійснюють свої права за умови дотримання ними прав авторів виконуваних творів та інших суб'єктів авторського права;
- виробники фонограм, виробники відеограм, здійснюючи свої права, повинні дотримуватися прав суб'єктів авторського права і виконавців;
- організації мовлення, здійснюючи свої права, повинні дотримуватися прав суб'єктів авторського права, виконавців, виробників фонограм (відеограм).

Момент виникнення суміжних прав

- на виконання виникає з моменту першого його здійснення;
- на фонограму чи відеограму виникає з моменту її вироблення;
- на передачу (програму) організації мовлення виникає з моменту її першого здійснення.

Сфера дії суміжних прав

на території України охороняються наступні виконання:

- виконання, виконавцем якого є громадянин України;
- виконання, яке вперше мало місце на території України;
- виконання, записане на фонограму, що охороняється в Україні;
- виконання, не записане на фонограму, включене в передачу мовлення, що охороняється в Україні;
- виконання іноземних виконавців, вперше виконані за кордоном, відповідно до міжнародних угод України.

На території України охороняються такі фонограми:

- фонограми, виробником яких є фізична або юридична особа України, тобто громадянин України або юридична особа, зареєстрована на території України;
- фонограми, вперше опубліковані на території України (незалежно від національності виробника фонограми). Фонограма вважається опублікованою, якщо її примірники випущені в обіг за згодою виробника фонограми у кількості, достатній для задоволення потреб публіки;
- фонограми іноземних виробників фонограм, вперше опубліковані за кордоном, відповідно до міжнародних угод України.

На території України охороняються такі передачі організацій мовлення:

- передачі, організації мовлення яких мають офіційне місцезнаходження на території України і здійснюють передачі за допомогою передавачів, розташованих на території України;
- передачі іноземних організацій мовлення відповідно до міжнародних угод України.

Суміжні права включають в себе:

- право на використання об'єкта суміжних прав;
- виключне право дозволяти використання об'єкта суміжних прав;
- право перешкоджати неправомірному використанню об'єкта суміжних прав, у тому числі забороняти таке використання;
- інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом.

- Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав належать виконавцеві, виробнику фонограми, виробнику відеограми чи організації мовлення, якщо інше не встановлено договором чи законом.

- Особа, яка має виключне право дозволяти використання виконання, фонограми, відеограми, програми (передачі) організації мовлення, може використовувати відповідний об'єкт суміжних прав на власний розсуд з додержанням при цьому прав інших осіб.

- Використання виконання, фонограми, відеограми, програми (передачі) організації мовлення іншою особою здійснюється лише з дозволу особи, яка має виключне право дозволяти використання відповідного об'єкта суміжних прав, на підставі договорів щодо розпоряджання майновими правами на об'єкт суміжних прав, крім випадків правомірного використання об'єктів суміжних прав без отримання дозволу.

Права виконавців (немайнові)

- вимагати визнання того, що він є виконавцем твору;
- вимагати, щоб його ім'я або псевдонім зазначалися чи повідомлялися у зв'язку з кожним його виступом, записом чи виконанням (у разі, якщо це можливо);
- вимагати забезпечення належної якості запису його виконання і протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій суттєвій зміні, що може завдати шкоди його честі і репутації.

Майнові права виконавця

Виключне право дозволяти іншим особам використання виконання шляхом:

- публічного сповіщення своїх незафіксованих виконань (прямий ефір);
- фіксації у фонограмах чи відеограмах своїх раніше не зафіксованих виконань;

- відтворення (пряме і (або) опосередковане) своїх виконань, зафіксованих без їх згоди у фонограмі чи відеограмі чи за їх згодою, але якщо відтворення здійснюється з іншою метою, ніж та, на яку вони дали свою згоду;

- розповсюдження своїх виконань, зафіксованих у фонограмі чи відеограмі, шляхом першого продажу або іншої передачі права власності у разі, коли вони при першій фіксації виконання не дали дозволу виробникові фонограми (виробникові відеограми) на її подальше відтворення;

- комерційного прокату, майнового найму своїх виконань, зафіксованих у фонограмі чи відеограмі, якщо при фіксації не було їхньої згоди на комерційний прокат і майновий найм, навіть після розповсюдження виконань, здійсненого виробником фонограми (відеограми) або за його дозволом;

- розповсюдження своїх виконань, зафіксованих у фонограмах чи відеограмах, через будь-які засоби зв'язку таким чином, що будь-яка особа може отримати до них доступ з будь-якого місця і в будь-який час за їх власним вибором, якщо при першій фіксації виконання не було їхньої згоди на такий вид розповсюдження.

Для самостійного опрацювання:

- Права виробників фонограм і відеограм
- Права організацій мовлення
- Обмеження майнових суміжних прав
- Вільне використання об'єктів суміжних прав

На цьому тему закінчено

